

MOTIVA

Energianeuvonnan vuosipäivä 30.9.2025 klo 11.30-16.00

Lämpimästi tervetuloa mukaan!

energiavirasto

MOTIVA

Ohjelma klo 11.30 alkaen

Klo 11.30 Aloitamme yhteisellä salaattilounaalla tapahtumatilassa

Klo 12.30 Tervetuloa mukaan! Verkkolähetys alkaa – **Leila Timonen**, Motiva Oy ja **Heidi Laaksonen**

Klo 12.35 Ajankohtaista Energiavirastosta – **Mervi Suni**, Energiavirasto

Klo 12.45 Asumisneuvonta asukkaan tukena – **Heli Nuutinen**, Lahden kaupunki, Asumisneuvonta

Klo 13.05 Energiatehokkuus ja energiansäästö vuokrataloyhtiössä – **Kirsi Korpisalo**, Helsingin kaupungin asunnot Oy

Klo 13.20 Sosiaalinen ilmastorahaston suunnitelman eteneminen – **Anu Kerkkänen**, ympäristöministeriö

Klo 13.45 Iltapäiväkahvit ja verkostoitumista

energiavirasto

MOTIVA

Ohjelma klo 14.30 alkaen

Klo 14.30 Korjausneuvontaa askel askeleelta – **Jukka Laakso**, Vanhustyön keskusliitto

Klo 14.50 Energianeuvonnan digitalisointi - uhka vai mahdollisuus? – **Rami Kotilainen**, Tampereen ammattikorkeakoulu

Klo 15.10 Energianeuvonnan kehittämisessä verkostot ja yhteistyö ytimessä – **Minna Tolvanen**, Motiva Oy

Klo 15.20 Paneelikeskustelu

Klo 15.50 Yhteenveto

Klo 16.00 Tilaisuus päättyy

energiavirasto

Energianeuvonnan vuosipäivä 30.9.2025

Ajankohtaista Energiavirastosta

Mervi Suni

Energianeuvonta tarjoaa neutraalia ja maksutonta tietoa kuluttajille

Työ- ja elinkeinoministeriön mahdollistamaa ja Energiaviraston hallinnoimaa toimintaa yhteistyössä sidosryhmien, muiden hallinnonalojen ja julkishallinnon toimijoiden kanssa

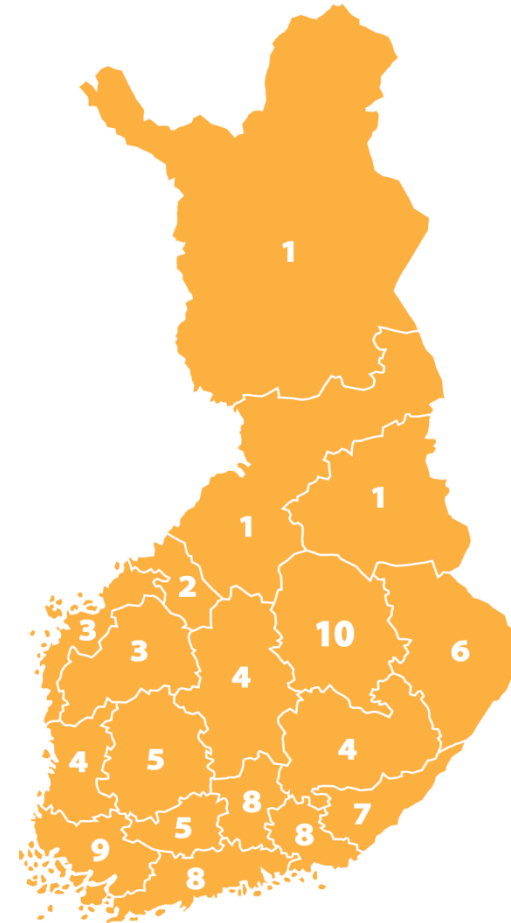
Tietoa monikanavaisesti

- energiatehokkuudesta
- energiansäästöstä
- uusiutuvasta energiasta
- kulutusjoustosta
- energiayhteisöistä

Energiavirasto tilaa Motivalta vuosittain energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian edistämistoimia

Alueellinen energianeuvonta vuonna 2025

	Maakunta	Neuvonnan järjestäjä
1	Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu	Feasib Oy
2	Keski-Pohjanmaa	Evate Oy
3	Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa	Thermopolis Oy
4	Satakunta, Keski-Suomi, Etelä-Savo	Sweco Oy
5	Pirkanmaa, Kanta-Häme	Ekokumppanit Oy
6	Pohjois-Karjala	Karelia ammattikorkeakoulu
7	Etelä-Karjala	Lappeenrannan kaupunki
8	Uusimaa, Päijät-Häme, Kymenlaakso	Ramboll Oy
9	Varsinais-Suomi	Valonia
10	Pohjois-Savo, valtakunnallinen kuluttajien energianeuvonta	Motiva Oy

Haavoittuvassa asemassa oleville kuluttajille on kohdistettava neuvontaa

Energianeuvonnalla toimeenpannaan direktiiveistä tulevia vaatimuksia

- Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Haavoittuvassa asemassa olevien tavoittaminen olennaista

- Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja tiedon välittäminen

Energiatehokkuus ja energian säästö on myös taloudellista säästöä

Sidosryhmätyöllä vahvistetaan neuvonnan vaikuttavuutta

Sidosryhmätyö on tärkeää, jotta tieto neuvonnasta tavoittaa kohderyhmät

Neuvontaa tarvitsevat osataan ohjata sen piiriin

Mitä sidosryhmien välinen yhteistyö voisi olla ja mitä voimme yhdessä saavuttaa?

energiavirasto

Hyvää energianeuvonnan vuosipäivää

Ylitarkastaja Mervi Suni

mervi.suni@energiavirasto.fi p. 029 5050 122

Erityisasiantuntija Johanna Kirkinen

johanna.kirkinen@energiavirasto.fi p. 0295 050 175

An aerial photograph of Lahti, Finland, taken at sunset. The sun is low on the horizon, casting a warm orange glow over the city. In the foreground, a tall, white and orange lattice radio tower stands prominently. The city is a mix of modern apartment buildings and older houses with red roofs, interspersed with green trees. A large sports field is visible on the left side of the image.

Lahti

ASUMISNEUVONTA ASUKKAAN TUKENA

Heli Nuutinen, asumisneuvoja
Lahden kaupunki
30.9.2025

MITÄ ASUMISNEUVONTA ON?

Ennaltaehkäisevä neuvontapalvelu asumisen haastavissa tilanteissa, vapaaehtoinen, ei viranomaisyhtä

Asumisneuvonta

- Kunnan tai kaupungin tuottama ennaltaehkäisevä neuvontapalvelu kaikille kuntalaisille asumismuodosta riippumatta.
- Vuokrataloyhtiön tuottama palvelu omille asukkailleen.

Asumisneuvonnan kaltaista työtä tehdään myös:

Asukasohjaus

- Säätiöiden ja yhdistysten tuottama palvelu heidän omien asukkaiden asumisen arjen tukena.
- Esim. Nuorisoasuntoliiton (NAL yhdistykset) asuminen nuorille tai jonkin säätiön palvelu ikääntyneille senioritaloissa.

Kotiin annettava asumisen tukityö

- Hyvinvointialueen sosiaalityön tukipalvelu itsenäiseen asumiseen, perustuu aina sosiaalityön palvelutarpeen arviointiin (sosiaalihuoltolaki).

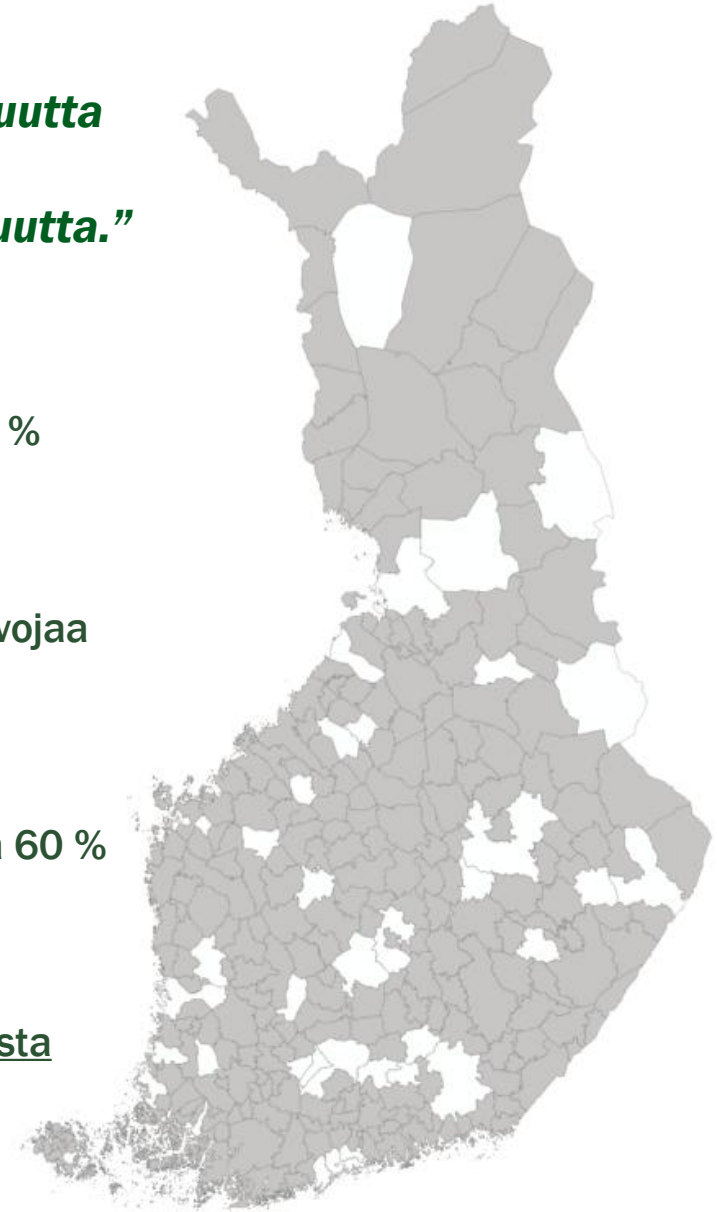

LAKI ASUMISNEUVONNAN TUESTA KUNNILLE VUOSINA 2023–2027

”Lain tarkoituksena on kannustaa kuntia parantamaan asumisneuvonnan saatavuutta kaikille asukkailleen asunnon hallintaperusteesta riippumatta. Asumisneuvonnalla ehkäistään asumisen ongelmia ja turvataan asumisen jatkuvuutta.”

- Laki astunut voimaan 1.1.2023 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20221036>
- Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (Varke) myöntää korvausta kunnalle enintään 60 % asumisneuvontapalvelun tuottamiseen, kehittämiseen ja laajentamiseen.
 - Avustuspäätöksiä asumisneuvontaan tehtiin 40 kpl vuodelle 2025
 - Avustuksella tuotetaan neuvontaa 41 kunnan alueelle, avustuksen piirissä 90 asumisneuvojaa
 - Avustusta haettiin 3 502 685 €, määrärahavaltuus 2 M €
 - Eteläisin kunta Turku, pohjoisin Kittilä
 - Yhteydenotot asumisneuvontaan lisääntyneet, esim. Tampereella jopa 300 %, Helsingissä 60 % ja lapsiperheiden yhteydenotot Helsingissä 32 %.

Lisätietoja: [Asumisneuvonta turvaa asumista](#)

LAHDEN KAUPUNGIN & KAUPUNGIN VUOKRATALOYHTIÖN YHTEISTYÖ ASUMISNEUVONNAN TUOTTAMISEKSI KUNTALAISILLE

Asumis- ja
talousneu-
vonn
kehittämi
shanke
ASTA
2018-
2021 (Ara
avustus)

Lahden kaupunki: Kaupunkisuunnittelu – Asuntotoimi - Asumisneuvonta

- 3 asumisneuvojaa
- lisäksi työn tukena asuntoasiainpäällikkö
- esimies Juha Helminen, suunnittelujohtaja
- Rahoitus: Kaupunki, Lahden Talot, Varke avustus asumisneuvontaan & Ympäristöministeriön erillinen avustus hanketyöhön (noin 0.5 htv).
- Kolmen työyhteisön tuki työlle: Kaupunkisuunnittelun organisaatio, Lahden Palvelutori toimipaikkana ja Lahden Talot Oy kumppanina.

2018-

2022-

2023-

Asumisneuvonnan
vakinaistaminen
kaupungin
palveluksi

Varke (ent. Ara) avustus
asumisneuvonnan
laajentamiseen ja
kehittämiseen 2023-
2027
(haku vuosittain)

ASUMISNEUVONTAA LAHTELAISILLE LAHDEN PALVELUTORILLA

Puhelimitse, 3 asumisneuvojaa.

Sähköpostitse asumisneuvonta@lahti.fi

Tapaamiset ajanvarauksella palvelutorin
asiakastapaamistiloissa.

Päivystysasiointi ilman ajanvarausta
palvelutorilla tiistaisin ja torstaisin kello 9-15
asumisneuvonnan huoneessa.

Asumisneuvonnan infot, tapahtumat ja
pop upit palvelutorilla ja missä sovitaan.

YHDEN KÄYNNIN TAKTIKALLA & MUUTAMALLA ASKELEELLA PALVELUTORIN PALVELUSTA TOISEEN

Ikääntyneiden neuvonta

Sosiaalityön ohjaus ja neuvonta
työikäisille

Lahden seurakuntayhtymä

Lahti-Piste (kaupungin
yhteispalvelupiste)

Vammaispalveluiden toimintoja

Maahanmuuttajien
neuvontapalvelu, IHL eli
International House Lahti

Maahanmuuttajien sosiaalityön
neuvonta

Maahanmuuttajien
työllisyyspalveluita

Työllisyyspalvelut

Nuorten Ohjaamo

Tapahtumia, kokoustiloja
tilaisuuksiin, pop up mahdollisuus ym.

Lisätietoja: [Palvelutori - Lahti](#)

ASUMISNEUVONNAN ARKI

- Aukas kysyy neuvua vuokran maksuongelmiin. Velan vuoksi asuminen saattaa olla jo h  t  uhan alla.
- Asumisneuvoja on yhteydessä asukkaaseen, havaittuaan vuokran maksussa toistuvia ongelmia (työmalli kaupungin vuokrataloyhtiön kanssa).
- Yksityisellä vuokranantajalla on huoli asukkaasta.
- Omistusasunnossa asuvan asumisen haastavat tilanteet, vastikemaksuvelka, asunnon pakkomyynti.
- Huoli asukkaasta vuokranantajalta, naapurilta, läheiseltä.
 - ikääntyvän muistiongelmat, mielenterveys- ja päihdeongelmat, järjestyshäiriöt, eristäytyneisyys, kyvyttömyys hoitaa asioita
- Asunnon hakuun liittyvää neuvontaa ja palveluohjausta.
 - alueelliset palvelut, asumiseen liittyvät kustannukset, etuudet, tuet yksilöllisessä tilanteessa

ASUMISEN JA TALOUDEN PUHEEKSI OTTAMINEN!

Asumisen moninaisten haasteiden havaitseminen ja tuen tarpeen arviointi sekä palveluohjaus ➡ Energiaköyhyiden tunnistaminen?

ASUMISEN MAKSUT

- Vuokra, vastike, pankkilainat
- Asumisen muut kulut: vesi, sähkö tai muut lämmityskulut, vakuutukset
- Onko velkaantunut, ulosoton perintää tuloista ja mistä maksuista maksuhäiriömerkintöjä?
- Millainen on asiakkaan taloudenhallinta ja talouskäyttäytyminen?
- **Vuokran maksun seurannan kautta nähdään maksukäyttäytymistä ja velkaantumisen vaiheita.**
 - Huolen puheeksi ottaminen!
- **Veden kulutus!** Veden käytön tarkastelu, mikä on normaalia veden käyttöä?
 - yksinäinen – lapsiperhe, kulttuuriset tavat?
 - sisältykö vesi vuokraan vai erillinen maksu?
- **Sähkölaskujen maksamattomuus, sähkön katkeaminen**
 - Maksetaanko sähkölasku Kelasta suoraan? Vai onko täysin asiakkaan omalla vastuulla ja tuleeko maksettua?

Vuokravelka on vain ”jäävuoren huippu”, sen alta voi paljastua elämän moninaisia haasteita, jotka ovat johtaneet velkaantumiseen.

ASUNNON KUNNON PUHEEKSI OTTAMINEN – HAVAINNOINTI KOTIKÄYNNILLÄ JA SEURANTA

- Asunnon kunto – asukkaan vointi?
- Asumisen taidot, opastamisen tarve
- Asumisterveys
 - sisäilma-asiat, allergioiden vaikutus asumiseen, siivottomuus, hyönteisongelmat, tupakointi
- Hamstraus ja paloturvallisuus

**Hamstraajalle lätkäistiin harvinainen uhkasakko –
Vuosittain paljastuu satoja asuntoja, joiden
tavarapaljous on paloriski | Päijät-Häme | Etelä-
Suomen Sanomat (17.12.2023)**

”

Pelastusviranomaisen antamia velvoitteita ei ole noudatettu.

Clutter Image Rating: Bedroom

Please select the photo that most accurately reflects the amount of clutter in your room.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Kansainvälinen clutter image rating kuvaa hamstrauksen eri tasoja. Helsingissä palotarkastajat pitävät kuvia 1 - 4 normaaleina. Kuvakaappaus. LÄHDE: INTERNATIONAL OCD FOUNDATION / HOARDING CENTER

ASUNNON HAKUTILANNE ON HYVÄ HETKI KESKUSTELLA ASUMISESTA

- Nykyisen asumisen tilanne, asunnon vaihdon tarve ja asumista haastavat tekijät?
 - Liittykö uuden asunnon tarve asukkaiden vointiin?
 - Mikä on nykyisen asunnon kunto, sijainti, omistajuussuhde (vuokra, omistus)?
- Muutoksen tarve ja tulevan suunnitelma?
 - pohditaan vaihtoehtoja ja tarvittavia palveluita.
- Asunnon hakutilanteessa otetaan puheeksi myös
 - taloudellinen tilanne
 - asioiden itsenäinen hoitaminen
 - digitaidot, pankkitunnukset, sähköinen asiointi
 - hakemukset, sopimukset – miten onnistuu tekeminen?
 - tukiverkosto muuttotilanteessa.
- ***Monille muutto on kriisi!***
 - Muuttoon liittyvien asioiden hoitaminen vaatii toimintakykyä.
 - Monilla on Kelan kehoitus kohtuuhintaisemman vuokra-asunnon hakemiseksi tukiin liittyen.

ASUMISNEUVONNAN JA ENERGIANEUVONNAN YHTEISTYÖ

ASIAKASYHTEISTYÖN KUMPPANEITA PAIKALLISESTI TEEMAAN LIITTYEN

- Sosiaalityö (ikääntyneet, maahanmuuttajat, jälkihuolto, työkäiset, vammaispalvelut)
- Vuokranantajat
 - Vuokrataloyhtiöt – isännöinti ja vuokravalvonta
 - Yksityiset vuokranantajat
- Kela etuudet ja tuet
- Sosiaalinen luototus
- Talousneuvola
- Seurakunnan diakoniatyö
- Paikallinen Energianeuvonta
- Terveystarkastus ja asumisterveys, kaupungin ”terveystarkastaja”
- Talous- ja velkaneuvonta
- Muita erityisiä tukitahoja, joita voi hyödyntää asiakkaan tukiverkostona (Lähimmäispalvelu tai vapaaehtoistyö, 3. sektorin toimijoita ym.)

ENERGIANEUVONNAN JA ASUMISNEUVONNAN YHTEISTYÖN MAHDOLLISUUKSIA:

Alueellisen yhteistyön rakentaminen, sujuva asiakasyhteistyö!

- Energianeuvonnan ja paikallisen asumisneuvonnan yhteistyön rakentaminen ja verkostoituminen asiakasohjauksen tueksi.

Tiedon jakaminen ja verkostoituminen!

- Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen, Varke:n asumisneuvonnan avustusta saavilla yhteinen valtakunnallinen verkosto, yhteisiä päiviä osaamisen kehittämiseen.
- Lisätietoja: Asumisneuvonta turvaa asumista

Osaamisen kehittäminen!

- Y-Säätiön Verkostokehittäjät tuottaa asumissosiaalisen työn koulutuksia, Energianeuvonnan ja energiaköyhyyden tiedon jakaminen webinaareissa ja alueellisissa verkostoissa.
- Lisätietoja: Asunto ensin - Y-Säätiö

Kiitos!

Heli Nuutinen

044 482 6287

Heli.nuutinen@lahti.fi

Asumisneuvonta - Lahti

Energiatehokkuus ja energiansäästö vuokrataloyhtiössä

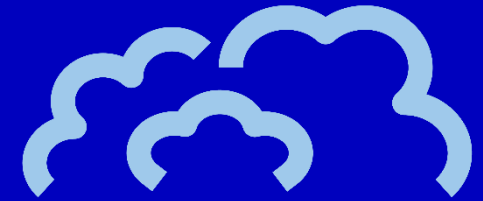
Kirsi Korpisalo, energia-asiantuntija
Helsingin kaupungin asunnot Oy
30.9.2024

Heka

6 faktaa Hekasta

Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, toimii omakustannusperiaatteella.

Lähes

100 000

asukasta

**Noin joka
seitsemäs**

helsinkiläinen asuu Hekalla

Noin 54 000

ara-vuokra-asuntoa
Helsingissä

Yli 560

vuokratalokohdetta

Noin 670

työntekijää (muun
muassa oma huolto ja
siivous)

Hekalla käytetään noin

7 %

Helenin tuottamasta
kaukolämmöstä

Helsinki

Heka

Keskeiset strategiset tavoitteemme

1. Kohtuuhintaiset asunnot
2. Tyytyväiset asukkaat
3. Yhdenmukainen ja tehokas toiminta
4. Vastuullinen Heka
5. Haluttu työpaikka

Hekan energiankulutus 2024

Kulutus

Sähköä

75 GWh

Lämpöä (normitettu)

544 GWh

Vettä

5 milj. m³

Kustannukset

Sähkö

10 milj. €

Kaukolämpö

64 milj. €

Vesi

24 milj. €

Noin 20 %

Hekan
vuosibudjetista

Hekan energiatehokkuustyö

- Suurimmat investoinnit tehdään uudis- ja peruskorjaushankkeissa
 - Uudiskohteet A -energialuokkaa
 - Peruskorjauksessa E-luvun paranemisen tavoite on 32 % kerrostaloissa
- Ylläpidon rooli tärkeä
 - RAU-valvojat
 - Kulutus- ja poikkeamaseuranta
 - Huolto- ja korjaukset
- Viestintä asukkaille
 - Erityisesti vedenkulutuksesta
- Mukana energiatehokkuussopimuksessa VAETS
- Kehityshankkeet (Helena ja BuildOn)

Hekan energiatehokkuustyön kehitys

- Tavoitteena toteuttaa helposti monistettavia energiatehokkuustoimia isoon kiinteistömassaan
- Tavoitteena toteuttaa palvelumallin avulla jatkossa hankkeita myös ei peruskorjattaviin kohteisiin
- ISO 50 001 energiahallintajärjestelmän rakentaminen alkanut
 - Tavoitteellisuus ja johdon sitoutuminen
 - Mittarit
 - Prosessit
 - Viestintä

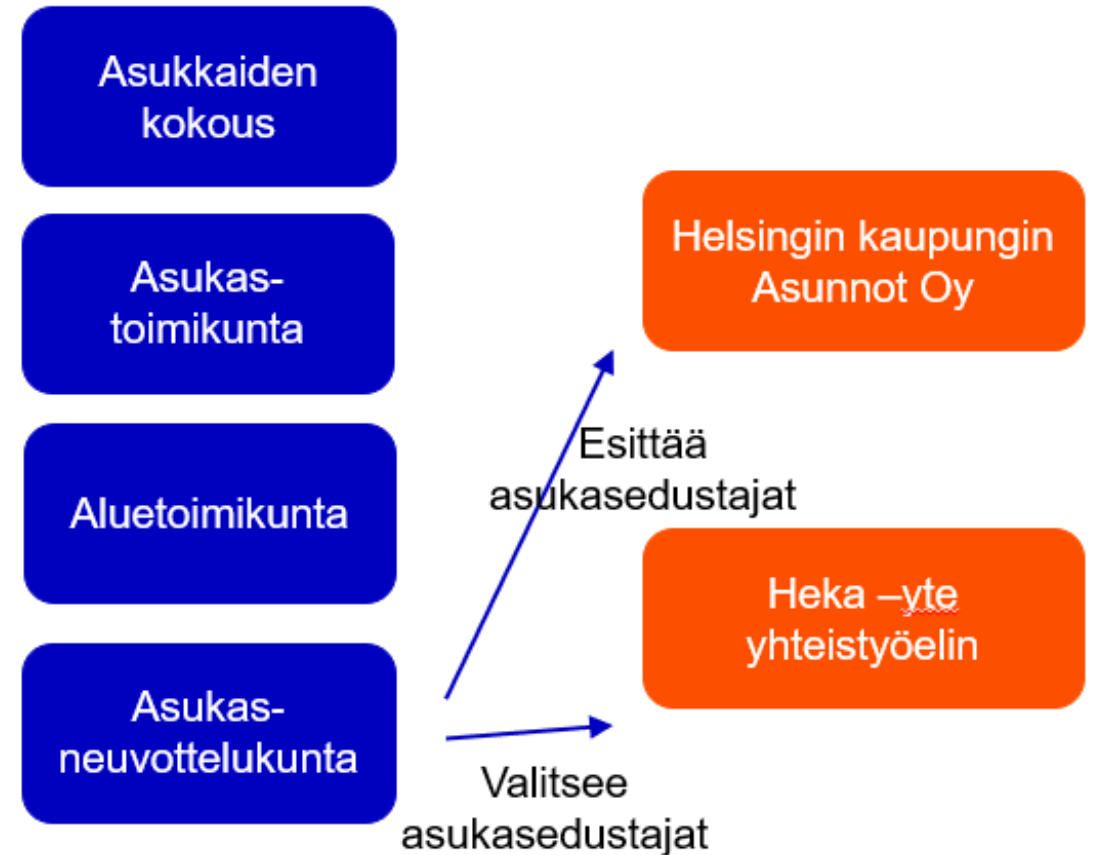
Asukasdemokratia

Heka

Hekan asukasdemokratian ydin

- Aukkailla on vaikutusmahdollisuuksia omaan asumiseensa liittyvissä asioissa.
- Asukastoimikunnat ja aluetoimikunnat ylläpitävät yhteisöllisyyttä ja tiedonkulkua.
- Asukasneuvottelukunta koordinoi ja kehittää asukasdemokratiaa alueiden välillä.
- Heka-yte toimii asukkaiden ja Hekan yhteistyöelimenä laajemmissa asioissa.
- Talouden ja hallinnon valvojat seuraavat toiminnan avoimuutta ja luotettavuutta.
- Määrärahat ja palkkiot tukevat asukasdemokratian aktiivista toimintaa.

Asukkaiden vaikutus energiatehokkuuteen asukasdemokratiassa

- Asukastoimikunnat tekevät esityksiä korjaustoimista ja energiatehokkuuden parantamisesta.
- Asukkaat voivat vaikuttaa talousarvioon ja korjaussuunnitelmiin vuokranmääritysyksikkötasolla.
- Yhteistyö Hekan kanssa mahdollistaa kestävän asumisen edistämisen käytännön toimin.
- Asukasneuvottelukunta tukee ja kehittää energiatehokkuuteen liittyvää asukasdemokratiaa.
- Heka-yte käsittelee kiinteistöjen ylläpitoon ja korjauksiin liittyviä yhteisiä asioita.
- Talouden ja hallinnon valvojat seuraavat korjaus- ja energiatehokkuustoimien avoimuutta.

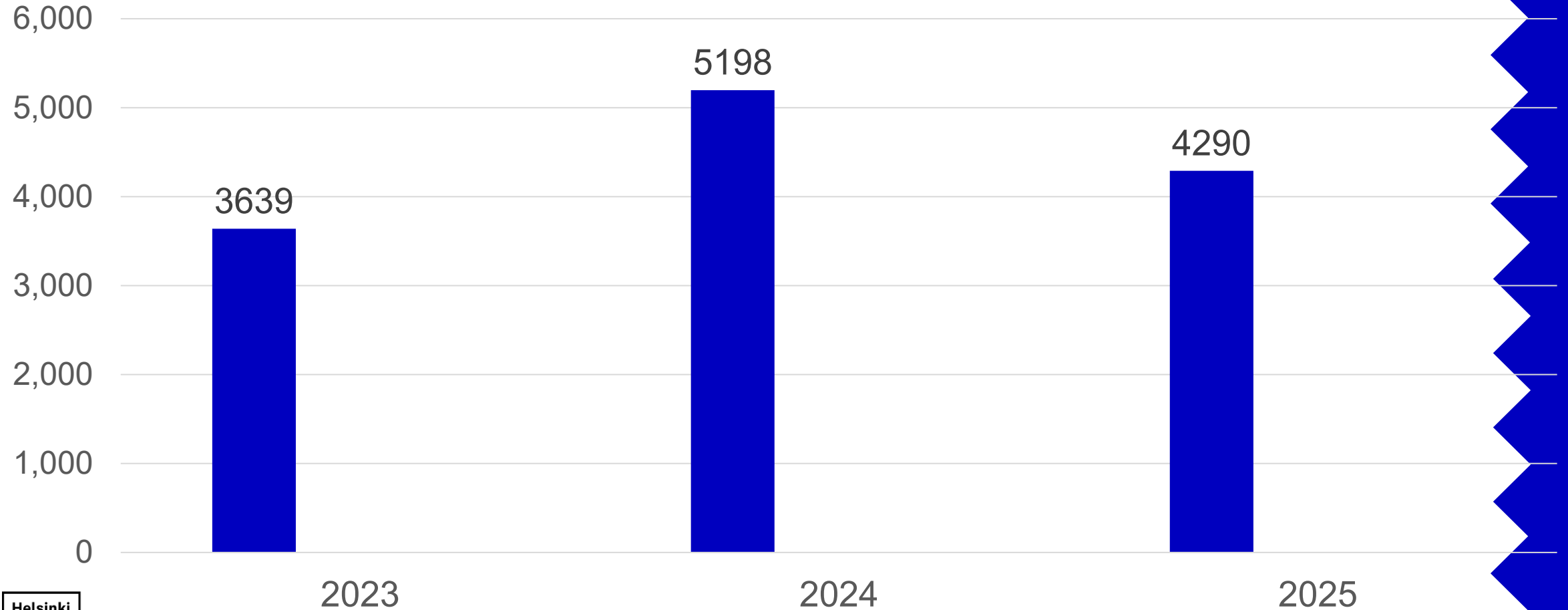
Taloudellisen tilanteen vaikutuksen Hekalla

Helsinki

Heka

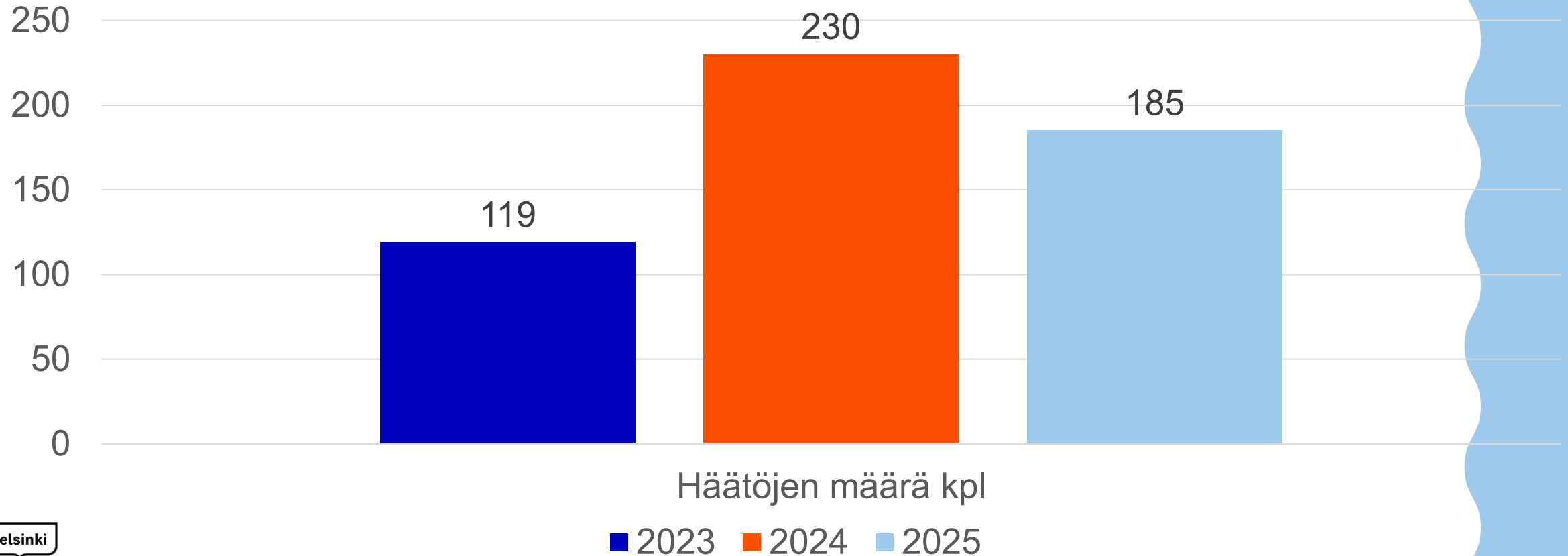
Tehdyt maksusopimukset

Tehdyt maksusopimukset kpl/vuosi

Häätöjen määrät

Häädöt vuokravelkojen ja muiden syiden vuoksi
(v.2025 tilannetieto/16.9.25)

Toimenpiteitä Hekalla

- Maksusopimusten ajan pidentäminen
- Määräaikaisten vuokrasopimusten ehtojen keventäminen
- Ennakoivat perintätekstarit
- Perinnän oma asiakasneuvonta
- Tiedottamista asukkaille, kuinka toimia vuokranmaksuvaikeuksissa ja mistä saa apua

Kiitos!

Kirsi Korpisalo
kirsi.korpisalo@hekaoy.fi
p. 09 5767 4012

Helsinki

Heka

EU:n sosiaalinen ilmastorahasto (SCF)

Anu Kerkkänen, johtava asiantuntija
Energianeuvonnan vuosipäivä 30.9.2025

EU:n sosiaalinen ilmastorahasto (SCF)

- Perustettu EU-asetuksella vuosiksi 2026-32 uuden tieliikenteen ja rakennusten päästöt kattavan päästökaupan (ETS2) vaikutusten lieventämiseksi (EU-asetus 2023/955)
- Rahoitetaan päästökaupan tuloilla, lisäksi kansallinen omarahoitusosuus jäsenmaissa toteutettaviin toimiin
- Rahaston koko 65 miljardia euroa vuosien 2026-2032 aikana.
- SCF:n kokonaisrahoitus Suomessa noin 460 miljoonaa euroa sisältäen kansallisen omarahoitusosuuden (25 %)
- 2,5 % voidaan käyttää rahaston ja toimenpiteiden hallinnointiin

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma (SCP)

- Rahaston käytöstä on laadittava kansallinen suunnitelma, joka sisältää konkreettiset toimenpiteet ja investoinnit, joilla vähennetään rakennusten päästöjä ja lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikenteen osuutta
- Rahastoa koskeva asetus asettaa useita vaatimuksia rahoitettaville toimille:
 - Kohdennuttava fossiilisen polttoaineen hinnannousulle haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, haavoittuviin mikroyrityksiin
 - Tuettava ja nopeutettava unionin ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tarvittavia toimenpiteitä
 - Eivät saa aiheuttaa merkittävää haittaa muille unionin ympäristötavoitteille

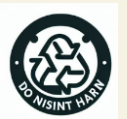
Reunaehdot: Ei merkittävää haittaa (DNSH)

Komissio on julkaissut DNSH-ohjeet, joissa rakentamisen ja liikenteen sektoreille spesifit vaatimukset

- Sektorikohtaiset ehdot kytkeytyvät pääosin käytetyn energiamuodon päästöihin / fossiilisuuteen; myös kaukolämmön ja –jäähdytyksen sekä biomassan käytön tulee täyttää DNSH kriteerit
- Uusiutuville ja puhtaille energiamuodoille ei tyypillisesti tarvitse DNSH-arviota

DNSH kattaa kuusi ympäristötavoitetta

1. ilmastonmuutoksen hillintä
2. ilmastonmuutokseen sopeutuminen
3. vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
4. siirtyminen kiertotalouteen
5. ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
6. biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

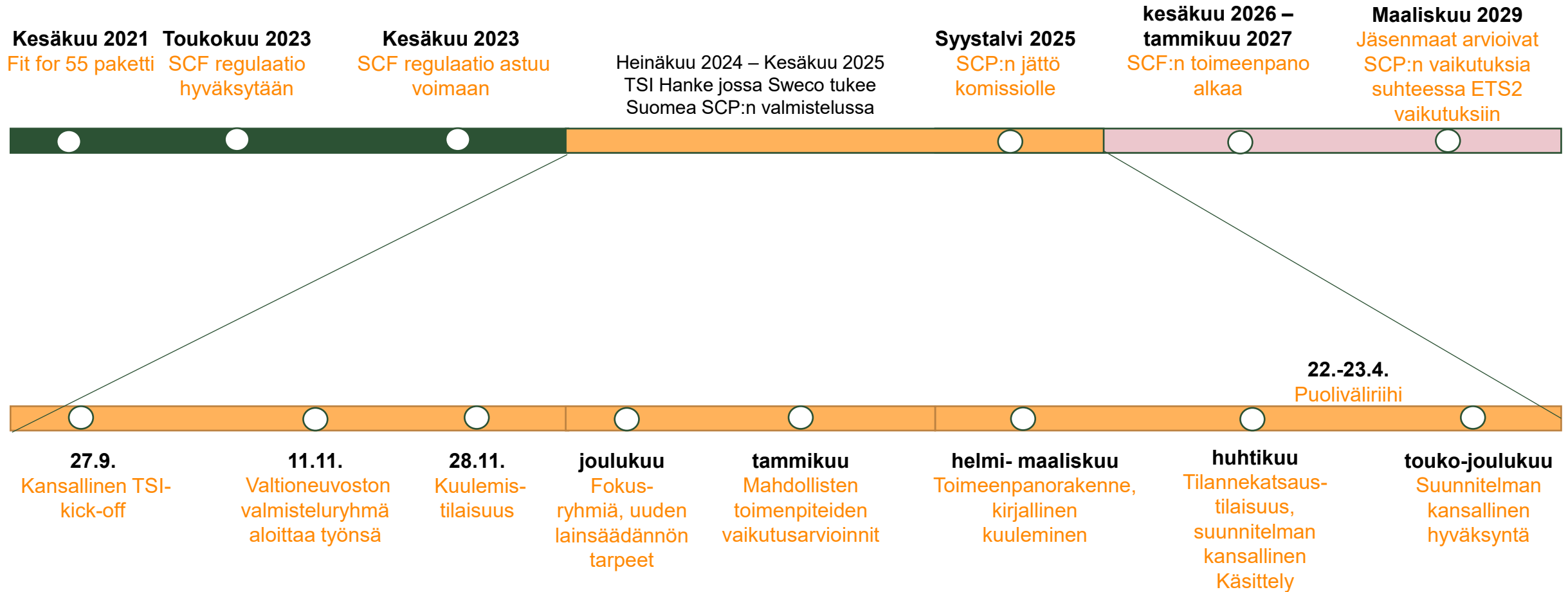

Suunnitelman valmistelu

- Suomen suunnitelmaa valmistellaan ympäristöministeriön koordinaatiovastuulla olevassa ministeriöiden (LVM, MMM, STM, TEM, VM) välisessä työryhmässä
- Suunnitelman valmistelun tuki komission rahoittamasta teknisen tuen (TSI)-hankkeesta, Suomen konsultti Sweco
- Suunnitelman laatimisen tueksi on järjestetty useita sidosryhmätilaisuuksia ja kirjallinen kuuleminen (otakantaa.fi), mm:
 - kansallinen TSI-kick-off syyskuussa 2024; marraskuu 2024 kuulemistilaisuus; maaliskuu 2025 otakantaa.fi-kysely; huhtikuu 2025 tilannekatsaus-tilaisuus
- Suunnitelman on tarkoitus tulla lausunnoille syksyn aikana

Suunnitelman valmistelun vaiheita

Kiitos!

KORJAUSNEUVONTAA ASKEL ASKELEELTA

VTKL Jukka Laakso 30.9.2025

VTKL

Vanhustyön keskusliitto

– Centraförbundet för de gamlas väl ry

Ohjaus- ja tukitoiminta

- **Korjausneuvonta**
- Senioritoiminta
- Ystäväpiiri -toiminta
- Omahoitovalmennus -toiminta
- Materiaalipankki Vahvike
- SeniorSurf -toiminta

Vaikuttavaa vanhustyötä 70 vuotta

VTKL

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty

Vanheneminen.fi auttaa sinua
varautumaan tulevaisuuteen. Tartu
toimeen jo tänään!

Lue lisää: www.vanheneminen.fi

Talous

Asuminen

Mielekäs elämä

Terveys

Asiakirjat

Millainen
vanhuuteen
varautuja olet?
Tee testi
sivuillamme.

VTKL

Korjausneuvontaa jo 30 vuotta

Palvelemme

- Kaikki yli 65 –vuotiaat
- Veteraanit
- Veteraanien lesket

Sotainvalidien Veljesliiton aloittama ja
2000 –luvun alussa Vanhustyön keskusliitolle
siirtynyt palvelu.

VTKL

Tavoitettavuus

Korjaussuunnitelmien kustannusarviot yli 350 miljoonaa euroa. Valmistuneita kohteita yli 35 000 kappaletta.

Vuonna 2023:

- Yhteydenottoja 9 823 kpl
- Neuvontakäyntejä 1 942 kpl
- Kustannusarviot 8 693 200 €

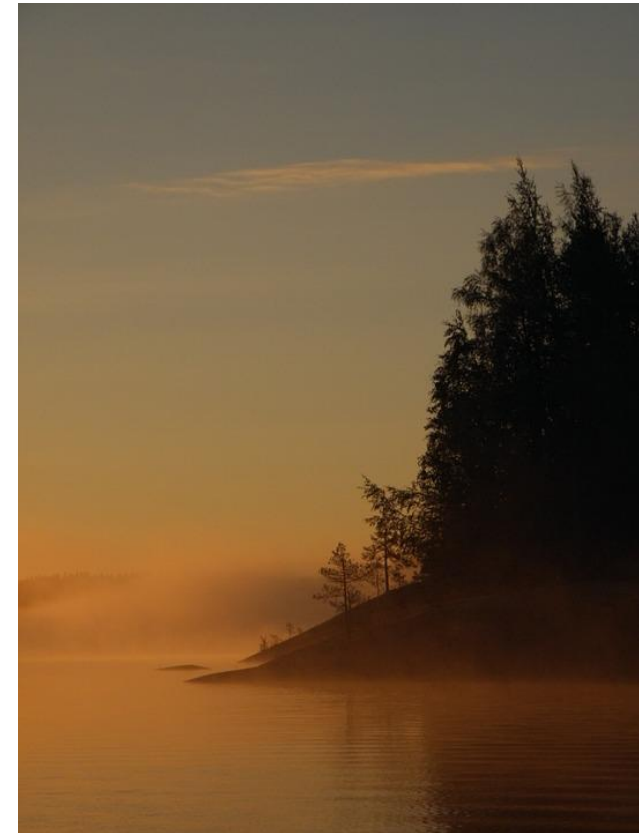
Valtakunnallista toimintaa

Korjausneuvonnassa 13 aluetta.
Neuvojat rakennusalan ammattilaisia.

Korjausneuvojen toimistot sijaitsevat;
Rovaniemi

Kiiminki	Seinäjoki
Äänekoski	Juankoski
Kontiolahti	Tampere
Ristiina	Lappeenranta
Turku	Lahti

Uudenmaan neuvojat VTKL:n tiloissa Helsingissä

VTKL

Korjausneuvonnan tehtäviä

Valtakunnallinen neuvontapalvelu, 14 korjausneuvojaa

1

Neuvontatyö

Ilmainen palvelu 65 vuotta täyttäneelle ja hänen läheisille/ ystäville. Neuvontaa myös ammattilaisille.

2

Suunnitteluapu

Luonnostason suunnittelu, kustannusarviot sekä neuvontaa urakoitsijoiden kilpailuttamiseen.

3

Apua avustusten hakemiseen

Korjausavustuksien ja kotitalousvähennysten neuvonta sekä hakemisen avustaminen.

4

Tiedon jakaminen

Asuminen ennakointi ja varautuminen. Turvallinen asuinympäristö. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä vaikuttamistyö.

VTKL

Mitä korjausneuvoja tekee?

Asiakkaalle ilmaista palvelua.

Keskitytty henkilökohtaiseen palveluun

Neuvonnan vaiheita:

- Yhteydenotto/ alkukartoitus
- Kotikäynti
- Suunnittelu, mahdolliset luonnokset
- Avustusten hakeminen
- Tarvittaessa urakoitsijan hakeminen

VTKL

Arkiteknologian käyttöopastus

Kaikilla korjausneuvojilla on arkiteknologiasalkku, jossa erilaisia arkea helpottavia esimerkituotteita.

Kotiympäristön kartoituslomake

- Kodin toimivuuden ja turvallisuuden arviointiin

Arkiteknologian käytön neuvonta

- Kuulemista
 - Näkemistä
 - Liikkumista
 - Paloturvallisuutta
- ...helpottavia välineitä

VTKL

Korjaustoimet omakotitaloissa

Toiminnalliset korjaukset:

- Sisäänkäynnit/ portaat
- Liikkuminen kerroksissa
- Pesuhuoneet
- WC
- Sauna
- Keittiö
- Oviaukot, kynnykset
- Valaistus
- Turvallisuus (palo ym.)

Peruskorjaustyöt:

- Vesijohto ja viemäri
- Keittiö
- Lämmitysjärjestelmät
- Hormit, tulisijojen kunto
- Vesikatto
- Ikkunat ja ovet
- Julkisivutyöt
- Rakennusvirheet

VTKL

Esteetön kulkureitti

VTKL

Kylpyhuoneen muutostyöt

VTKL

WC

Turvallisuuden parantaminen

- Riittävä toimintatila
- Tukikahvat
- Istuimen korkeus
- Valaistus

VTKL

Saunat

Turvallisuuden parantaminen

- Lauteiden suunnittelu
- Tukijohde
- Kiukaan säätimet
- Kiukaan suojakaiteet

VTKL

Sisähissit

VTKL

Rahoitus yksityisille

- Oma pääoma
- Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaaminen (Varke)
- Vammaispalvelulaki
- Sotilasvammalaki
- Järjestöjen, säätiöiden avustukset
- Kotitalousvähennys
- Vuosittain vaihtuvia myös

VTKL

Korjausavustus (Varke)

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen

- Jatkuva haku
- Yli 65 –vuotias hakija tai ruokakunnan jäsen
- Tulo- ja varallisuusrajat
- Haetaan Varke:n sähköisen palvelun kautta (myös paperinen)
- Max. avustuksen määrä 50-70% hyväksytyistä kustannuksista
- Korjausavustus myönnetään omistajalle tai kunnossapitovastuussa olevalle
- Käyttörajoitus 5 vuotta

VTKL

Korjausavustus (Varke)

TULORAJAT v. 2025

Henkilöluku	1	2	3	4
€/kk (brutto)	2000	3400	4200	5000
Veteraanit/ veteraanien lesket	2600	4420	5460	6500

VTKL

Korjausavustus (Varke)

Varallisuusraja

Varallisuutta saa olla noin 30 000 euroa yhden hengen ruokakunnassa, sen jälkeen 10 000 euroa/henkilö

Käyttötilin saldo	8000 euroa
Säästötilin saldo	+ 5000 euroa
<u>Osakkeet arvo</u>	<u>+22000 euroa</u>
Varallisuus yhteensä	35 000 euroa
<u>Korjauskustannukset</u>	<u>-15 000 euroa</u>

Varallisuus korjauskustannusten jälkeen 20 000 euroa.

Voidaan myöntää avustus.

VTKL

Sotainvalidien avustus

Asuntojen muutos ja peruskorjaustyöt

- Haku Valtiokonttorilta
- Korvataan toimintojen kannalta välttämättömiä asunnon muutostöitä (laajemmin, kuin vammaispalvelussa)
- Sotilasvammaprosentin oltava vähintään 10 %
- Kohtuulliset kustannukset kokonaan, maksimi euromäärä vahvistetaan vuosittain
- Mikäli sotainvalidille korvattu aikaisemmin toimintoja helpottavia muutostöitä ja kunto huononee, voidaan korvata myös peruskorjaustöitä

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

VTKL

Sotainvalidien avustus

Asuntojen korjaus- ja muutostyöt esim.

- kynnysten poistaminen
- asunnon ovien levennys
- tukitankojen asentaminen
- wc:n ja peseytymistilojen rakentaminen ja niiden vesi- ja viemäriyöt
- sähkökatkaisijoiden ja pistorasioiden sijoituksen muuttaminen
- puulämmityksen vaihtaminen sähkö- tai öljylämmitykseen
- Uudisrakentamista ei korvata.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

VTKL

Sotainvalidien avustus

Asuntojen peruskorjaustyöt

Peruskorjauksen luonteisia töitä voidaan korvata, jos:

- invalidilla on vamman tai sairauden aiheuttama tarve asunnon muutostöihin
- peruskorjaus edesauttaa invalidin kotona selviämistä ja siirtää odotettavissa olevaa laitoshoitoon joutumista
- korjaus on asumisen tai terveyden säilymisen kannalta välttämätön ja kokonaisuutena tarkasteltuna tarkoituksenmukainen

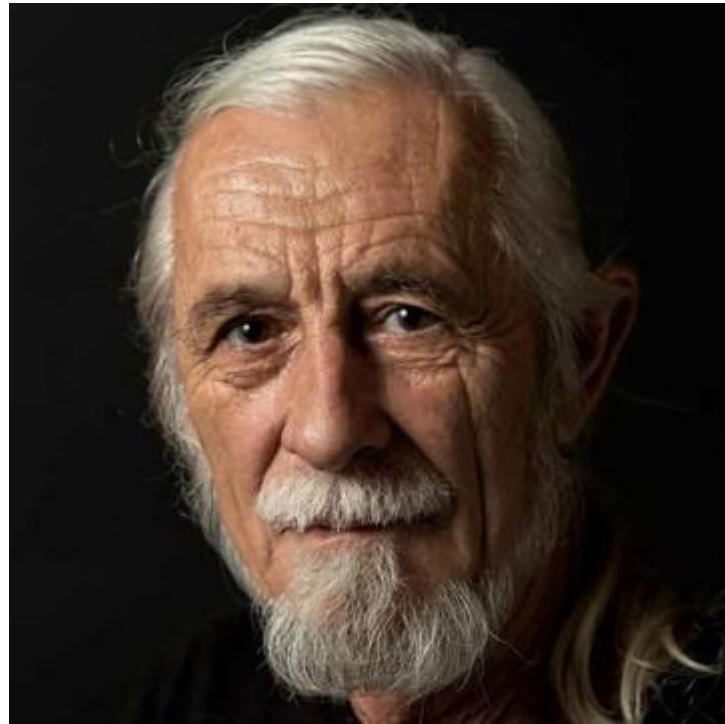
Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

VTKL

Vanhustyön keskusliitto

– Centralförbundet för de gamlas väl ry

VTKL

Energianeuvonnan digitalisaatio - Uhka vai mahdollisuus?

Rami Kotilainen
Projekti-insinööri
Tampereen
ammattikorkeakoulu
rami.kotilainen@tuni.fi
+358 50 562 8236

Energianeuvonnan haasteet pientaloissa

- Neuvonta vaatii paljon aikaa / kohde
- Tiedonkeruu yleensä puhelu tai sähköposti
- Tiedot hajanaisia, mahdollisesti puutteellisia
- Työmäärä per kohde suuri:
 - resurssit vs. hyödyt?

Tämä kuva, tekijä Tuntematon tekijä, käyttöoikeus: CC BY-SA

Digitalisaation tarve

- Tarve tehostaa neuvontaprosessia
- Asiakkaiden odotukset digitaalisista palveluista kasvavat
- Mahdollisuus useampaan samanaikaiseen neuvontaan
- Tiedonkeruun helpottaminen ja laajempi lähtötietojen kattavuus

Digitalisaation mahdollisuudet, haasteet ja uhat

Mahdollisuudet:

- Skaalautuvuus
- Saavutettavuus
- Datan hyödyntäminen ja tietojen jakaminen
- Resurssien tehokkaampi ja laajempi käyttö

Haasteet:

- Vaihteleva digiosaaminen
- Halu digipalveluiden käyttöön?
- Inhimillisen kohtaamisen puute

Uhat:

- Tietoturva
- Luottamuspula
- AI:n riskit neuvonnassa

DEAP-hankkeen tavoitteena on:

Hankkeessa pyritään puuttumaan asunnonomistajien tietämyksen puutteeseen ja energianeuvonnan hajanaisuuteen kehittämällä digitaalinen neuvontamalli, joka yksinkertaistaa tietojen keräämistä ja parantaa neuvonnan tarkkuutta ja tehokkuutta koko alueella.

DEAP-hankkeen tuloksena syntyy:

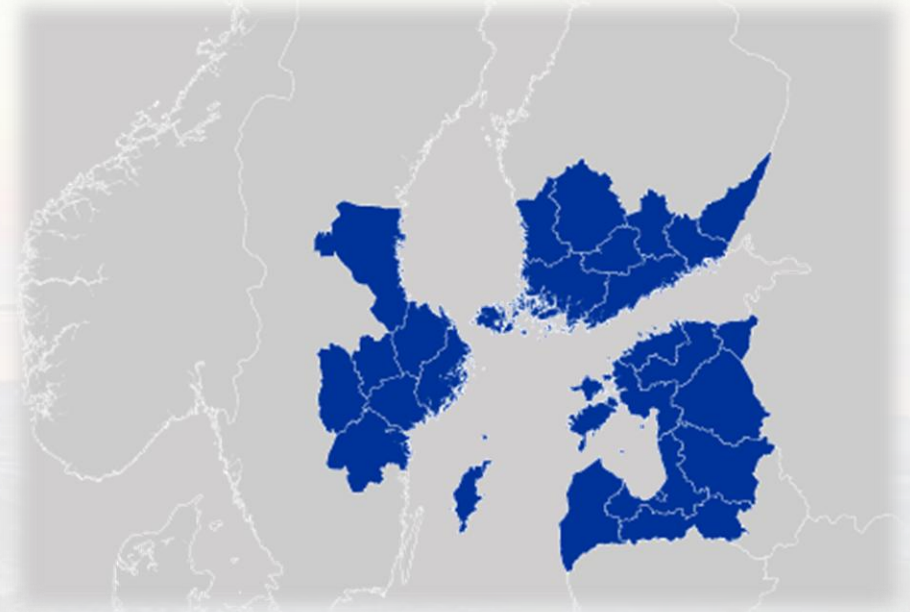
Hanke tarjoaa digitaalisen neuvontamallin, käytännöllisen tarkistuslistan ja selkeät ohjeet, jotka helpottavat sekä nopeuttavat neuvontatyötä erityisesti pientaloasiakkaiden kanssa toimiessa.

Hankeyhteistyössä:

Tampereen Ammattikorkeakoulu
Tarton yliopisto
Ekokumppanit Oy
Tarton alueellinen energiavirasto

Suomi
Viro
Suomi
Viro

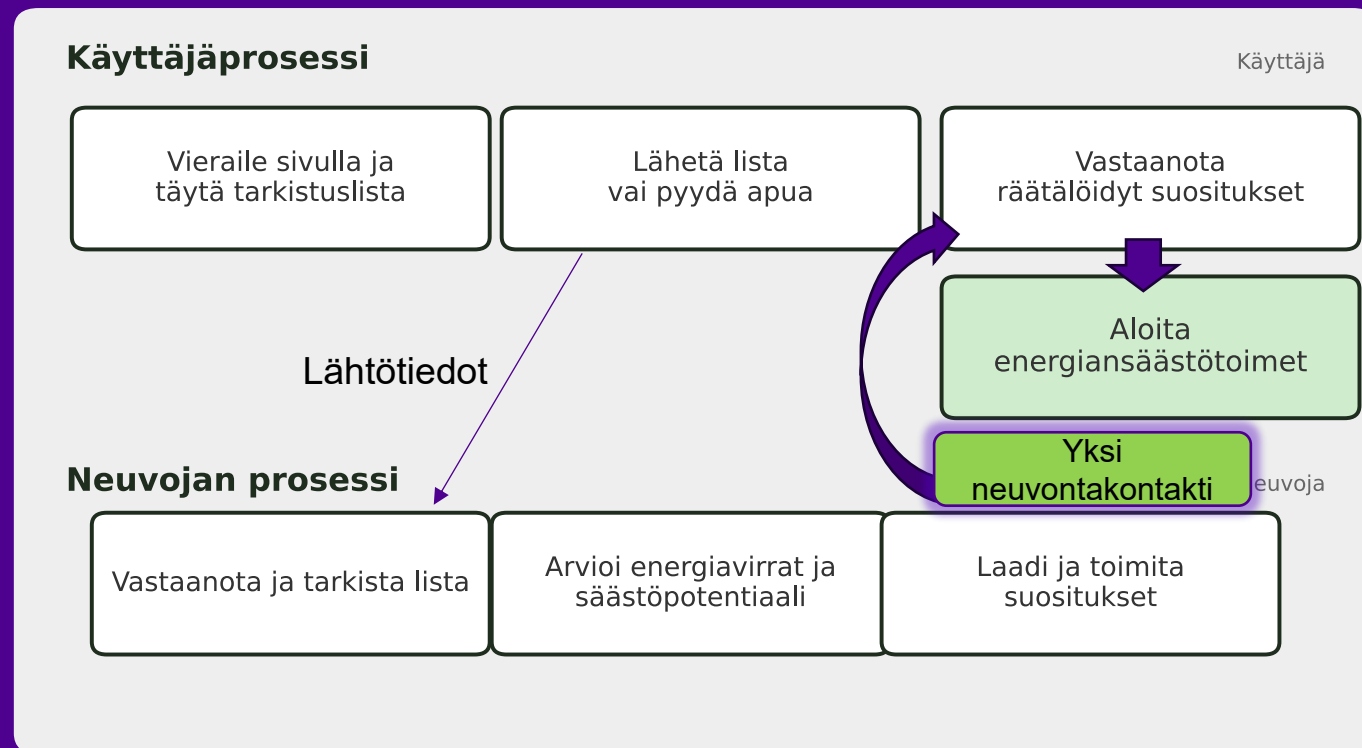
EU-rahoitus 170 182,08 euroa
Euroopan unionilta Interreg Central
Baltic -ohjelman kautta

Hankeaika: 1.4.2025 – 30.6.2026

Miten?

- Tietojen keruun digitalisointi
 - Asiakas täyttää itse, kooste lähetettävissä neuvojalle
- Digitalisoidun prosessin kehitys
 - Tietojen turvallinen käsittely ja tallennus
 - Työajan säästö

Käytännön esimerkit:

Sähköpostikontaktissa saatavat lähtötiedot:

- Yleensä varsin suppeat
- Oleellisia tietoja puuttuu kattavaa neuvontaa varten

Puhelu:

- Kesto 30min – 3h
- Muistaako tässä kysyä kaiken?

- **Asiakkaan perustiedot:**
 - Nimi: Matti Meikäläinen
 - Osoite: Esimerkkitie 1, 12345 Kaupunki
 - Rakennustyyppi: Omakotitalo
 - Rakennusvuosi: 1985
 - Asukkaiden määrä: 4
- **Nykyinen lämmitysjärjestelmä:**
 - Öljylämmitys, varaava takka
- **Energiankulutus:**
 - Öljyä kuluu n. 2500 l/vuosi
 - Sähkönkulutus n. 9000 kWh/vuosi
- **Asiakkaan tavoitteet:**
 - Halu vähentää energiankulutusta
 - Kiinnostus uusiutuviin energialähteisiin

Digitaalisen tiedonkeruun mahdollisuudet:

Asukkaiden tiedot

- **Tavoite:** Energiatehokkuuden parantaminen, lämmitysjärjestelmän uudistaminen, kiinnostus uusiutuviin energialähteisiin.
- **Kiireellisyys:** Ei akuutti, mutta toive toteuttaa 2–3 vuoden sisällä.
- **Budjetti:** 15 000–25 000 €, mahdollinen laina.
- **Takaisinmaksuaika:** Max 10 vuotta, avustukset kiinnostavat.
- **Rakennuksen käyttöikä:** Halutaan pidentää, asumisaikatavoite yli 10 vuotta.
- **Asukkaita:** 4 (2 aikuista, 2 lasta).
- **Käyttö:** Ympärivuotinen.
- **Suurimmat energiankulutuskohteet:** Lämmitys (öljy), lämmin käyttövesi, sähkölaitteet.
- **Vuotuinen energiankulutus:** Öljyä n. 2500 l/vuosi, sähköä n. 9000 kWh/vuosi.
- **Sisälämpötila:** Talvella 21–22 °C, makuuhuoneissa hieman viileämpää.
- **Sisäilman laatu:** Koetaan hyväksi, ei erityisiä ongelmia.

Kiinteistön tiedot ja rakenteet

- **Rakennusvuosi:** 1985
- **Sijainti:** Pirkanmaa
- **Lämmitettävä ala:** 140 m², 2 kerrosta
- **Seinärunko:** Puu, mineraalivillaeriste, ulkoverhous tiili
- **Yläpohjan eriste:** Mineraalivilla, 300 mm
- **Alapohja:** Ryömintätila, eristeenä 100 mm styroksi
- **Ikkunat:** Uusittu 2010, 3-lasinen MSE, U-arvo n. 1,1
- **Ovet:** Uusittu 2010

Saneeraukset

- **Tehdyt toimet:** Ikkunat ja ovet uusittu 2010, yläpohjan lisäeristys 2015
- **Vaikutukset:** Energiatehokkuus parantunut, lämmityskulut laskeneet
- **Suunnitteilla:** Lämmitysjärjestelmän vaihto (maalämpö tai ilma-vesilämpöpumppu), aurinkopaneelit

Lämmitys

- **Nykyinen järjestelmä:** Öljylämmitys, varaava takka tukena
- **Öljykattila:** Asennettu 2000, huollettu säännöllisesti
- **Vuotuinen öljynkulutus:** n. 2500 l
- **Käyttöveden lämmitys:** Öljyllä
- **Tukilämmitys:** Varaava takka, käytössä talvella

Ilmanvaihto

- **Tyyppi:** Painovoimainen, keittiössä ja kylpyhuoneessa erilliset poistopuhaltimet
- **Korvausilma:** Tuloilmaventtiilit ikkunoissa
- **Kanavisto:** Puhdistettu ja tarkastettu 2020

Aurinkoenergia

- **Kiinnostus:** Aurinkopaneelit harkinnassa, alustava tarjous pyydetty (6 kWp)
- **Aikataulu:** 1–2 vuoden sisällä, budjetti 8 000–10 000 €

Käyttövesi

- **Lämmitys:** Öljykattila
- **Vedenkulutus:** Keskimääräinen, ei erityisiä poikkeamia

Sähkölaitteet ja valaistus

- **Pohjakuorma:** Arvio n. 300 W
- **Suurimmat laitteet:** Sähkökiuas (6 kW, 2 krt/vko), jääkaappi ja pakastin (uusittu 2018, energialuokka A++), astianpesukone ja pyykinpesukone (uusittu 2020)
- **Valaistus:** Pääosin LED, pihavalistus ajastimella

Kulutuksen seuranta ja sopimukset

- **Sähkönkulutuksen seuranta:** Sähkötietojen palvelussa, kuukausitasolla
- **Sähkönsopimus:** Pörssisähkö, ajoitetaan suurimmat kulutukset edullisille tunneille

Yhteenveto:

- Digitalisaatio on mahdollisuus, toteutuksen tulee olla asiakaslähtöinen
- Henkilökohtainen kontakti yhä tärkeää
- Olisiko DEAP tässä 1. vaiheen ratkaisu?

Kiitos ajastanne!

Kysymyksiä / Kommentteja?

Lisätietoja:

Rami Kotilainen

rami.kotilainen@tuni.fi

+358 50 462 8236

MOTIVA

Energianeuvonnan kehittämisessä verkostot ja yhteistyö ytimessä

**Energianeuvonnan vuosipäivä
30.9.2025**

Minna Tolvanen

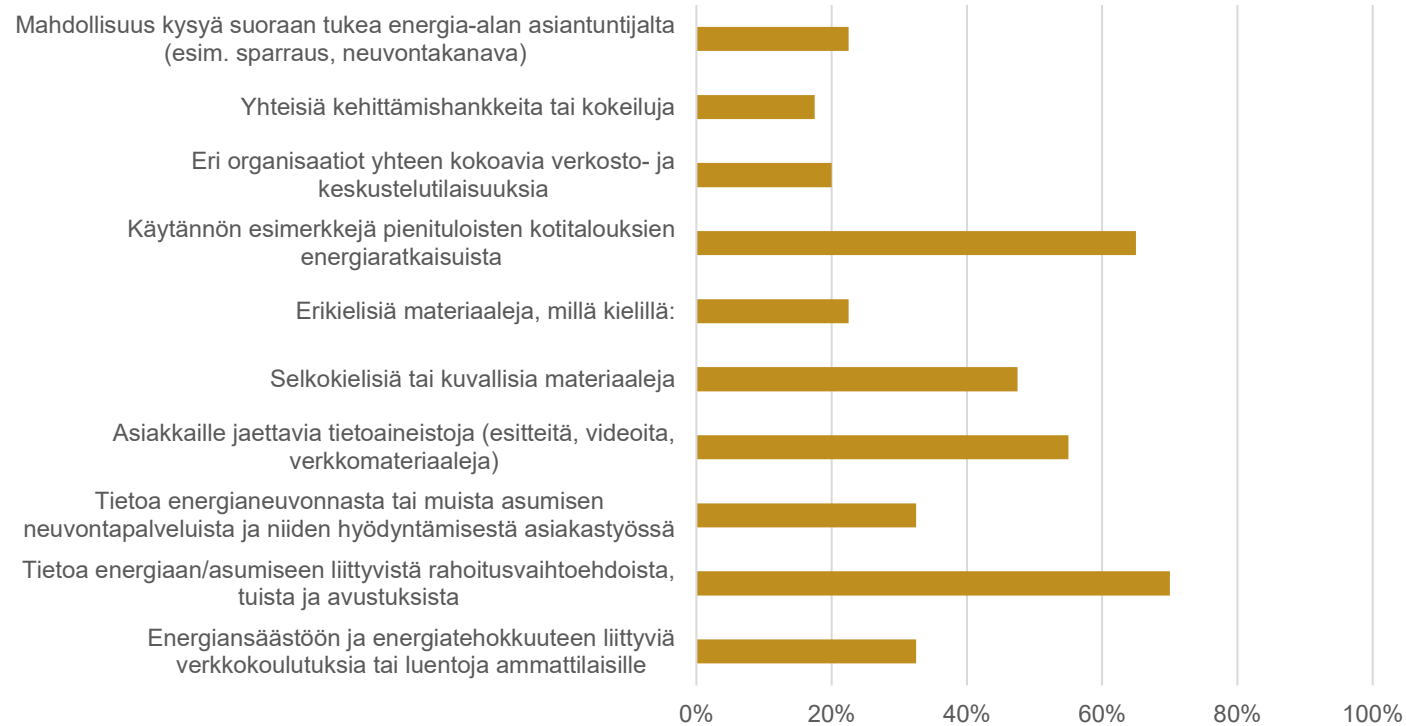
Verkostotyön tärkeys

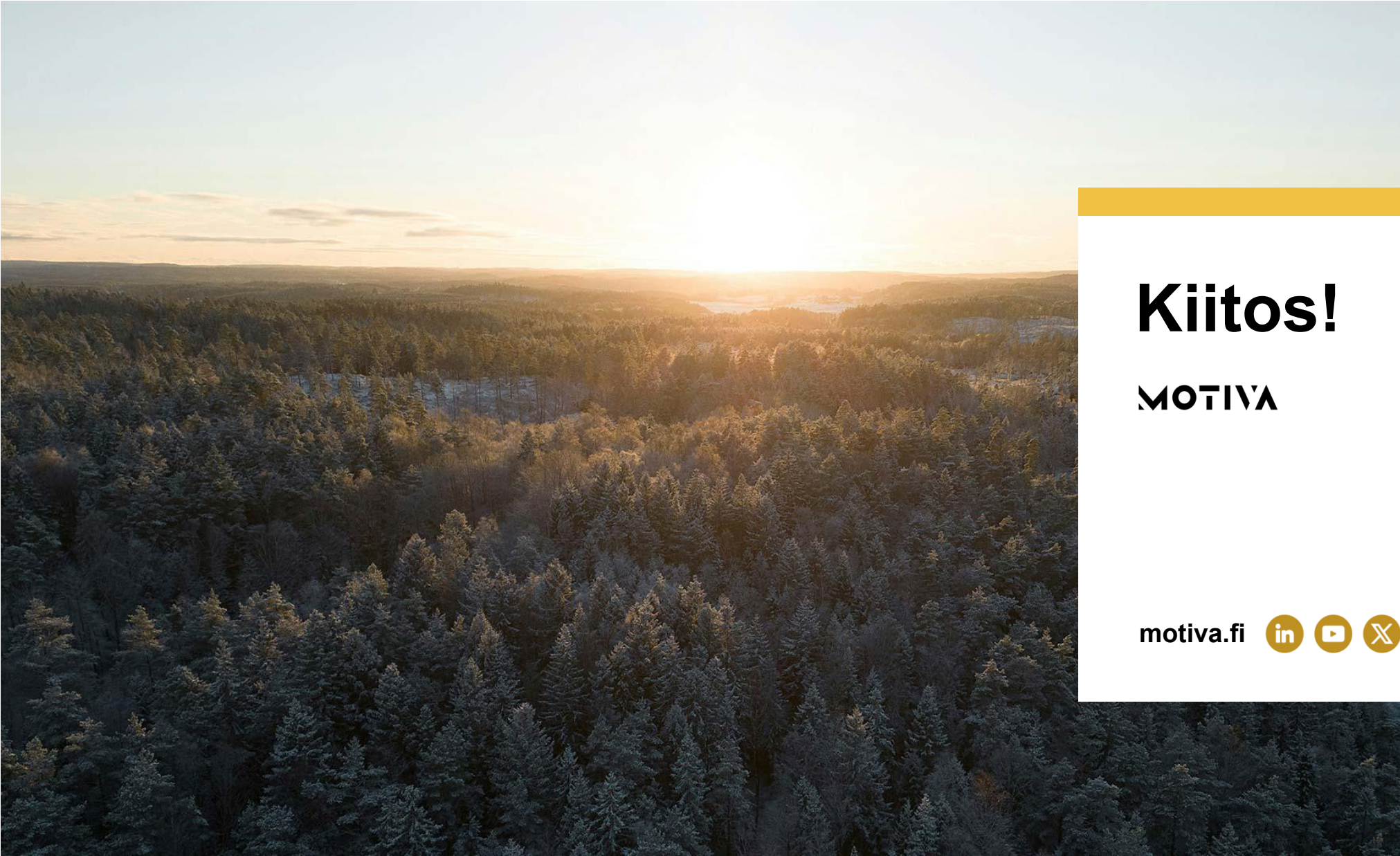
- Paljon eri tahoja, jotka toimivat heikommassa asemassa olevien kuluttajien parissa
- Motivalla materiaalia ja osaamista, ei suoria kontakteja
- Vähäiset resurssit – käytetään ne fiksusti!

Mitä Motivalla on tarjottavana

- Motiva tuottaa puolueetonta tietoa
 - Motiva.fi
 - Valtakunnallinen kuluttajien energianeuvonta
 - Webinaarit ja tietoiskut
 - Energiaosaajat -hakupalvelu
- Tarvittaessa sparrausta tai koulutusta
- Tekoäly energianeuvonnassa

Millaista tukea, yhteistyötä tai kehittämistä toivoisitte työnne tueksi?

Kiitos!

MOTIVA

motiva.fi

Paneelikeskustelu

Heli Nuutinen, Lahden kaupunki

Kirsi Korpisalo, HEKA Oy

**Jukka Laakso, Vanhustyön
keskusliitto**

Leila Timonen, Motiva Oy

Johanna Kirkinen, Energiavirasto

Kiitos!

MOTIVA

energiavirasto

motiva.fi

